

metra. Potem bi blizu polovica vse vode tekla po Ljubljani, polovica pa skozi Gruberjev kanal, ki se bo moral primerno globočje izkopati. Da pa tedaj, kedar je Ljubljana nizka, zmirom dovolj vode teče po njeni strugi in se ne odteka vsa po Gruberjevem kanalu, treba je pri začetku kanala zatvornice. Pri Karlovškem mostu moral se bo odstraniti srednji steber in dno kanala za 3 metre globočje narediti.

Stroški so preračunjeni:

I. Za reguliranje Ljubljane, in sicer:

za prekopanje itd.	627.000 gold.
za zidovje	12.000 "
za tlak	58.600 "
za frančiškanski most	4.570 "
za planiranje	830 "
za zemljiščni odkup .	7.000 "
za zatvornice	14.000 "

Skupaj . 724.000 gold.

II. Za reguliranje Gruberjevega kanala, in sicer:

za prekopanje	190.000 gold.
za zidovje	3.300 "
za tlak	54.000 "
za talonsko zidovje .	53.000 "
za planiranje	700 "
za zemljiščni odkup .	7.000 "
za čuvajske hiše pri zatvornicah	4.800 "
za veliko zatvornico pri Gruberjevem kanalu	60.600 "
za začasni leseni most	3.100 "
za Karlovski most .	35.500 "

Skupaj . 412.000 "

III. Za reguliranje postranskih

potokov 568.000 "

Vse skupaj . 1,704.000 gold.

Pa vse to se ne bode na enkrat izpeljalo, temuč v teku več let; zlasti bi se po projektu vršilo delo v dveh dobah; v prvi bi se izkopel Gruberjev kanal in še le v drugi tudi struga Ljubljane. Po znižanju Gruberjevega kanala bi velike vode za 165 metrov niže stale in bi s tem uže bilo znatno pomagano. Vsekako pa bi se morala struga Ljubljane pod utokom Gruberjevega kanala do blizu Fužin izkopati, to je po njeni sredi izstreljati 6 metrov široka struga v dolgosti 1570 metrov. Stroški za ta dela bi znašala in sicer za Gruberjev kanal 412.000 gold., za strugo v Ljubljani 292.000 gold. Pa k tem stroškom, kakor tudi k reguliranju Ljubljane bi morali večji del donášati država in dežela, stroški za reguliranje postranskih potokov pa zadevajo v prvi vrsti dotične posestnike, vendar bi se tudi za Iščico, Borovniščico, Gradašico (Mali Graben) in za dve dolinski zatvori pri veliki Bošnji in Iški stroški morali vzeti v splošno konkurenco. Za reguliranje in iztrebljenje Iščice je 197.000 gold. proračunjenih, ki bi se pa na 10 ali 15 let razdelili, za Borovnišnico 32.300 gold. Močvirski odbor moral bi koj kupiti Baggarjev stroj za iztrebljenje potokov. Tudi izreče gosp. Podhagsky željo, da močvirski odbor, predno začne delati kaj, nastavi posebnega močvirskega inženirja.

Potem si navzočni ogledujejo tehnični načrt, ki je res krasno izdelan, in se zahvalijo gospodu nadinženirju Podhagskemu za jako podučljivo predavanje.

Stroški so sicer visoko preračunjeni, vendar so pa dosegljivi, ako se pomisli, da bodo, kakor je sam gosp. Podhagski izrekel, padli za kakih 15 odstotkov, ko se bodo dela licitirala. Opomniti je tudi treba, da se delo ne bode kar naenkrat izvršilo, ampak skozi več let. Če

bode država izdatno pomagala, bo kmalu močvirje rešeno nevarnosti povodenj, imeli bomo pomnožene pridelke, zemlja bode več ko desetkrat več vredna kakor sedaj in na njej se bode pričelo novo življenje.

Gospodarske izkušnje.

Petroleum je drevju škodljiv.

V današnjem času se večkrat za pokončevanje listnih uši in družih mrčesov priporoča petroleum, kar je pa popolnoma napačno, ker to olje škoduje posebno češpljam in jablanom, manj hruškam in češnjam. Vsako kapljico tega olja, ki pride na deblo ali pa na veje, posrka lubje v sebe, kakor pijoči papir tinto. To olje se uje v les in dostikrat zadržuje, da se ne more sok redno iztekati navzgor, iz tega vzroka prične odpadati cvet in sad. Nek gospodar napravil je o tej zadevi več dobrih poskusinj. Primešal je vodi le malo petroleja ter poskropil ž njo več sadnih dreves in grmovja. V kratkem odpadlo je vse sadje in perje jelo se je sušiti. Iz tega se lahko razvidi, da petroleum drevju škoduje; naj se toraj nikdar ne rabi v pokončevanje mrčesov!

Da les ne gnije in zidovje ne moči,

priporoča se sledeče sredstvo: Razgreje se 5 delov terpentinovca, kateremu se pridene 10 delov navadne smole. Smola se mora poprej zdrobiti in med mešanjem terpentinovcu pridjati. Ti zmesi prisuje se še 1 del drobnega preresetane lesenega žaganja. Zd, kateri se hoče posušiti, mora se poprej dobro osnažiti, potem s plemenom ali pa s kako navadno kleparsko pečjo pregreti in takoj s prej navedeno zmesjo z navadnim šopkom (pinzeljnom) čez in čez pomazati.

S pomočjo kleparske peči mogoče je smolo v vsako špranjo in razpoklino v zidu vgnati. Na ta način se stena s trdno odejo prevleče, skozi katero voda ne vdarja.

Ta zmes je tudi za lesevino, ki v zemlji leži, ravno tako dobra. Če se zmes le za les dela, ni treba ji pridjati žaganja. Sicer ta pomoček ni ravno eden najcenejših, vendar se pa more in sme povsodi rabiti, ker nima v sebi strupenih in smrdečih vsebin in ki se vse lahko pri trgovcu kupijo. Kdor hoče les, katerega spodnji del v zemljo pride, s to zmesjo vtrditi, stori dobro, ako spodnji del pred namazanjem v ognju ožge in potem še toplega namaže ali pa v to zmes pomoči.

Drugo sredstvo, s katerim sedaj posebno na Francoskem vinogradske kole napojajo, da postanejo bolj trpežni, je žajfnica, kateri se pridene nekoliko žveplene kisline. Žajfnica vdarja v les in ga prevleče z neko mastno snovjo, ki ga pred gnjilobo brani.

Natoroznanske stvari.

Naravoslovska pisma.

Spisuje Ivan Š—c.

(Dalje.)

3. Vpeljava tvarine in moči.

V prvem pismu smo govorili o lakoti in čuli, da telo tudi brez hrane nekaj časa živi in pri moči ostane. Iz tega zamoremo sklepati, da ima vsak organizem neko lastno prirojeno moč, ki ni odvisna od hrane; ta moč pa pride, kakor nas je podučilo drugo pismo, iz razpadanja snovi v stanicah in tkaninah. Do-